

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Cursus Theologicus

Gormaz, Juan Bautista

Augustae Vindelicorum, 1707

Sect. 2. Augustinus Decreta Prædeterminantia rejiciens.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81950](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-81950)

connexionem sequitur effectus, neque est in potestate habentis eam impedire, vel non impedire, eam habere, vel non habere, ergo physica præmotio opposita est gratiæ, quam docet Concilium Senonense.

SECTIO II.

Augustinus Decreta Prædeterminantia rejiciens.

629. **P**ROBAT. 1. Gratiæ Dei juxta Augustinum eatenus est efficax in actu primo, quatenus cum ea potest homo operari, vel non operari, habetque omnem virtutem sufficientem, ut voluntas cum ea pro libito operetur, ita ut efficacia in actu secundo habeatur à determinatione voluntatis instructæ à gratiâ, qua de causa à scientiâ divina, qua cognoscitur conjungenda cum operatione, antequam Deus decernat eam conferre, redditur in actu primo extrinsecè efficax, sed hæc omnia pugnant cum physica præmotione, & decretis prædeterminantibus, ergo in via Augustini repugnat talis præmotio, & decreta prædeterminantia, minor & consequentia tenent, maj. verò probatur ex Augustino de Spiritu & litt. c. 34. dicente: *Visorum suasionibus agit Deus ut velimus, & credamus, sive intrinsicè per Evangelicas exhortationes, sive intrinsicè, ubi nemo habet in sua potestate, quid ei veniat in mentem, sed consentire, vel dissentire propria voluntatis est, & Lib. de prædestin. & gratiâ c. 9. ita inter se atque homines Dominus temperat officia, que distribuens ordinavit, ut vocatione ipsius bonorum principia sumeremus. Vocati autem, atque illuminati vias mandatorum ejus boni ingenii intelligentia nosceremus, ut eas libero eligeremus, vel relinqueremus arbitrio.* Modò sic: Talis est gratiâ, qua Deus constituit liberum arbitrium ex doctrina Augustini, ut in sensu composito illius possit voluntas bonum eligere, vel illud relinquere, sed talis non est gratiâ physice prædeterminans, neque decretum prædeterminatorum; ergo &c.

630. **P**ROBAT. 2. Eatenus dicitur ab Augustino Deus operari in nobis ipsum velle trahendo nos, quatenus confert ea auxilia, quibus per scientiam suam conditionatam vidit voluntatem se determinaturâ liberè ad volendum, sicuti in humanis dicuntur producere effectus illi, qui inclinant homines per sua consilia in circumstantiis, in quibus cognoscunt eos ex vi consiliorum permotos effectum operaturos, sed hæc repugnant cum decretis prædeterminantibus; ergo &c. Probat. min. ex Augustino lib. 2. contra litteras Petiliani c. 84. ubi docet Deum nos trahere per suam gratiam efficacem, & facere, ut faciamus actum salutarem, & tamen nobis dimittere liberam electionem, qua ita sequamur Deum trahentem, ut possimus ejus tractioni resistere, quatenus prævenit consensum nostrum. Sic enim habet: *Quomodo attrahit Pater ad Filium, si dimisit, ut quis,*

quod voluerit, eligat? & tamen utrumque verum est, sed illud penetrare pauci valent; ergo &c.

631. **P**ROBAT. 3. Præparatio, quâ voluntas à gratiâ constituitur potens, non operatur nisi ex nostra determinatione, ergo non habet intrinsicè connexionem cum operibus: ac proinde non est gratiâ prædeterminans. Prob. ant. ex Augustino, de Prædestin. c. 2. ubi de actibus liberis loquens ait: *Et utrumque ipsius est, quia ipse preparat voluntatem, & utrumque nostrum, quia non fit nisi volentibus nobis. Et lib. de Spiritu & litt. c. 34. misericordia ejus in omnibus prævenit nos, consentire autem vocati Dei, vel ab ea dissentire, sicut dixi, propria voluntatis est.* Quæ res non solum non infirmat, quod dictum est: *Quid enim habes, quod non accepisti?* Verum etiam confirmat: accipere quippe, & habere anima non potest dona, de quibus hoc audit, nisi consentiendo. Et c. 12. de corrept. & gratiâ agens de prædestinatis ait: *Eis non solum dat adjutorium, quale primo homini dedit, sine quo non possint perseverare, si velint, sed in eis etiam operatur, & velle, ut quoniam non perseverabunt, nisi & possint, & velint, perseverandi eis possibilitas, & voluntas divina gratiâ largitate donetur.* Modò sic: Deus, ex Augustino dat hominibus posse & velle, quatenus dat gratiam, qua consentiunt, etsi possent cum illa dissentire, sed exinde nostra voluntas instructa, & præparata gratiâ non operatur, nisi ex nostra determinatione, ergo &c. Et hæc est ratio, propter quam ibidem ait Augustinus: *Ita ergo non gloriatur omnis caro coram ipso: non enim gloriatur injusti, quia non habent unde, nec justi, qui ex ipso habent unde, hoc etiam Apostolus aperitissime ostendit, qui cum dixisset, ut non gloriaretur omnis caro coram ipso, ne putarent Sancti sine gratiâ se remansisse: max. addit, ex ipso autem vos estis in Jesu Christo, qui factus est vobis sapientia à Deo, & justificatio, & sanctificatio, & redemptio, ut, quemadmodum scriptum est, qui gloriatur, in Domino gloriatur, unde etsi inanis gloriatio mala sit, at gloriatio in Domino bona est.*

632. **P**ROBAT. 4. Ut homo eliciat operationem rectam, satis est quòd habeat gratiam sufficientem, eamque pro libito suo conjungat cum consensu, sed talis non est gratiâ prædeterminans, ergo Gratiâ ex Augustino non est prædeterminans: Probat. maj. ex Augustino de gratiâ & lib. arb. cap. 16. dicente: *Certum est enim nos mandata servare, si volumus, sed quia preparatur voluntas à Domino, ab illo petendum est, ut tantum velimus, quantum sufficit, ut volendo faciamus: Certum est nos velle, cum volumus, sed ille facit, ut velimus bonum, de quo dictum est, sed paulo antè posui, quòd preparatur voluntas à Domino, de quo dictum est, Deus est, qui operatur in nobis, & velle, & operari. Certum est nos facere, cum facimus, sed ille facit, ut faciamus præbendo virtus effi-*

631. *facillimas voluntati, qui dixit: faciam, ut in justificationibus meis ambuletis, & faciatis, cum dixit, faciam ut faciatis, quid aliud dicit, nisi auferam à vobis cor lapideum, unde non faciebat, & dabo cor carneum, unde faciam.* Et Lib. 1. ad simplic. quest. 2. Nam si quaramus, utram donum Dei sit voluntas bona, mirum, si negare quisquam audeat, etenim quia non precedit voluntas bona vocationem, sed vocatio bonam voluntatem, propterea vocanti Deo rectè tribuitur, quod bene volumus, nobis vero tribui non potest, quod vocemur, non igitur ideo dictum esse putandum, non volentis, neque currentis, sed miserentis est Dei, quia sine ejus adjutorio non possumus adipisci, quod volumus, sed ideo potius, quia sine ejus voluntate non possumus. Et eadem quest. 2. Ut velimus, suum esse voluit, & nostrum, suum vocando, nostrum sequendo, atque facere secundum vocationem, quam sequimur illam, idem est, ac efficacem illam heri à nostro consensu, non autem ex suis intrinsicis; ergo &c.

ubi probat 35. testimoniis Augustini voluntatem, quæ supponitur esse libera, eò ipso supponi esse à potentia indifferente. Vide alia Augustini testimonia à num. 603. & 663.

SECTIO III.

D. Thomas physicam præmotionem, & decreta prædeterminantia reprobans.

634. **PROBAT. 1.** Ex 2. Sententiarum distinctione 39. quest. 2. art. 1. in corpore, ubi ait: *Ipsa enim potentia voluntatis, quantum in se est, indifferens est ad plura, sed quod determinatè exeat in hunc actum, vel in illum, non est ab alio determinatè, sed ab ipsa voluntate.* Sic enim habet in editione Parisiensi anni 1658. recognita à Magistro Joanne Nicolai Domini- cano, & D. Sorboniensi: Tum etiam art. 2. in corpore. *Homo habet dominium sui actus secundum illam potentiam, que ad plura se habet, nec ad aliquid eorum determinatur, nisi ex se ipsa, quod tantum voluntati competit.* Modò sic: Voluntas ex D. Thoma non agit liberè, nisi ex determinatione sui, atque si daretur physica prædeterminatio, non ageret ex determinatione sui, sed DEI prædeterminantis; ergo &c.

635. **PROBAT. 2.** Ex eodem D. Thom. quest. 3. de malo art. 3. ad 5. dicente: *Voluntas cum sit indifferens, per aliquid determinatur ad unum, scilicet per consilium rationis, neque oportet hoc esse per aliquid agens extrinsecum.* Modò sic: Si daretur physica prædeterminatio, voluntas prædeterminaretur ad unum per divinam determinationem, non autem à se ipsa, ergo ex D. Thoma repugnat prædeterminatio. Confirm. ex eodem in 1. dist. 24. quest. 1. art. 1. in corpore. *In causis ad utrumlibet effectus de futuro nullam habent determinationem, unde ex his contingentia nullo modo cognosci possunt.* Et quest. 16. de malo art. 7. in corpore, *que sunt ad utrumlibet, non possunt cognosci in suis causis determinatè, sed sub disjunctione, quod erunt, vel non erunt, atque si voluntas libera ad operandum constitueretur per physicam prædeterminationem effectus, possent in causis suis cognosci; ergo &c.*

636. **PROBAT. 3.** Et explicatur ulterius præcedens ratio, D. Thomas distinguit causas necessarias à liberis in eo, quòd in causis necessariis habent effectus determinationem, ut postea existant, & ut demonstrativè possint cognosci; in causis verò liberis nullam habent determinationem. Sic enim habet perihermeneias lect. 13. ut ex num. 415. Tum etiam ex pluribus aliis testimoniis adductis num. 381. Modò sic: quando D. Thomas ait in causis liberis effectum nullam habere determinationem metaphysicam, bene verò

632. **PROB. 5.** Ex eodem August. lib. 3. de lib. arbit. c. 18. dicente: *Quæcumque causa est voluntatis, si ei resisti non potest, sine peccato ei creditur: atque gratiæ prædeterminanti resisti non potest, ergo talis non est gratia, quam docet Augustinus, ac proinde recta libera operatio proveniens à gratia, nequit cognosci ex doctrina Augustini in decretis prædeterminantibus.* Confirm. 1. Ex eodem Augustino lib. 1. ad Simplician. quest. 2. dicente: *illi electi, quia congruenter vocati, illi autem, qui non congruebant, nec attemperabantur vocationi, non electi, quia non sequuntur, quamvis vocati; atque si decreta divina essent efficacia, & physice prædeterminantia, malè inferret Augustinus, eos electos non esse, quia non fuerunt sequuti, quamvis vocati, sed inferret eos non esse electos, quia Deus efficaciter non decrevit, quòd vocationem sequerentur; ergo &c.* Confirm. 2. Ex lib. 12. de Civit. Dei cap. 6. ubi Augustinus proponit duos homines æqualiter affectos animo & corpore, videntes ejusdem corporis pulchritudinem, quorum alter ea vilia moveretur ad illicita, alter verò in voluntate pudica perseverat, atque nullam aliam hic assignari posse causam nisi istam: *Quid aliud apparet, nisi unum voluisse, alterum noluisse à castitate deficere, ergo ex doctrina Augustini posita tota libertate proxima in utroque potest unus peccare, & alter non, sed ita non esset, si libertas proxima includeret prædeterminationem, aut decretum prædeterminativum; ergo &c.* Hoc testimonium adeò efficax est, ut eo tanquã firmissimo propugnaculo usus fuerit S. Franciscus Salehus lib. 2. Amoris divini c. 10. ad probandum, fieri posse, ut cum omnino æquali auxilio alius agat rectè, & alius non, omitto alia plura Augustini testimonia, quæ videri possunt apud P. Annatum in lib. de *incuria* libertate, c. 2.